

Toespraak Ad, uitvaart Gerard op 8 juni 2018

Gerard, mijn strijdmakker, je bent niet meer onder ons. Jij medeoprichter, bezielend boegbeeld en onvermoeibaar voortrekker van Beziel Verband Utrecht.

Een sterk complementair duo. Jij, met je bezonnen wijsheid en ik als de onstuimige straatvechter, gaven al die jaren sturing aan Beziel Verband Utrecht. Enthousiast, gedreven, voortvarend, volledig op elkaar ingespeeld, steeds weer aan een half woord genoeg.

Beziel Verband, 6 jaar geleden opgericht als een ontmoetings- en stimuleringsplatform voor kleine geloofsgemeenschappen van verschillende denominaties. Al snel richtten we ons eind 2012 met een "Dringend Appèl" specifiek op de groeiende problematiek van RK geloofsgemeenschappen. Die kwamen steeds meer in de verdrukking door het bisschoppelijk beleid van concentratie in bij decreet aangewezen eucharistisch centra met gedwongen fusies, kerksluitingen, strikte regelgeving en verbod op vieringen in de eigen gemeenschap. Je was pessimistisch over de toekomst van de RK-kerk in Nederland en zag die op overzienbare termijn verschrompelen tot een heilige restkerk. Maar je geloofde hartstochtelijk, in lijn met paus Franciscus, in het belang van het stimuleren en vitaliseren van kleine, lokale geloofsgemeenschappen, als bouwstenen van de kerk van de toekomst.

Op jouw initiatief hebben we ook een team van RK-professoren verzameld die de publiciteit inging met een Professorenmanifest en waar we bijna maandelijks mee overlegden.

Eind 2013 togen wij voor het eerst naar Rome met een stapel rapporten onder onze arm tijdens het Ad Limina bezoek van de Nederlandse bisschoppen. Titel: "Wat is er werkelijk gaande in de Nederlandse kerkprovincie?" als contra-expertise tegenover de rapportage van de bisschoppen die hun eigen aandeel in de dreigende teloorgang in de Nederlandse kerkprovincie verzuimd hadden te vermelden.

Ondanks onze serieuze missie was er veel humor en we hebben veel gelachen. Ik herinner me hoe we op een vroege maandagochtend, gealarmeerd door het bericht dat het onderhoud van de bisschoppen met de paus enkele dagen eerder plaatsvond, in alle vroegte door het Vaticaan zwierven en we de postbode met zijn kar staande hielden, waarna we in één keer onze rapporten in de vakjes van alle hoogwaardigheidsbekleders konden deponeren. Ik zie nog zo helder voor me hoe we hebben gelachen en wat een pret je daarover had.

In het Vaticaan zijn wij op verschillende plaatsen met opmerkelijke openheid en sympathie ontvangen. Wat een contrast met onze ervaringen in Nederland waar de kardinaal nooit ook maar een woord met ons heeft willen wisselen! Al snel stonden we alom bekend als "die Nederlanders".

Eind 2014 publiceerde kardinaal Eijk zijn toekomstvisie: door kerkverlatingen over ruim 10 jaar nog maar minder dan 20 van de oorspronkelijk 325 kerken nodig. De rest gesloten en evenzovele geloofsgemeenschappen opgeheven of grotendeels verdampt. Dus ook de nog vitale.

Daarom togen we in de lente van 2015 opnieuw onder jouw leiding met een delegatie naar het Vaticaan met onze "Noodkreet aan paus Franciscus" met 12.000 handtekeningen, de nota van prof. Jozef Wissink, getiteld "De verwoesting van een bisdom?" en een 2^e professorenmanifest.

Op een gegeven moment stonden we samen voor de monumentale entree van het statige gebouw van de Congregatie van de Clerus. Je keek me even aan, waarna je stoutmoedig binnenstapte en bij de receptie vroeg naar de prefect. Helaas die zat in Cuba. Of we het ook afkonden met de sousprefect. Binnen 5 minuten zaten we zeker 3 kwartier lang met hem aan tafel. De media aandacht van radio, tv, landelijke en zelfs internationale kranten was overweldigend.

We reisden de afgelopen jaren door het land langs geloofsgemeenschappen, met op de achtergrond de steun van enkele prominente kerkjuristen.

Onder jouw leiding hebben we samen met onze kerngroep en de professoren 8 drukbezochte landelijke bijeenkomsten georganiseerd, met titels als "Red de lokale geloofsgemeenschappen" via "Wij gaan door" naar "De toekomst van lokale geloofsgemeenschappen". Soms met meer dan 300 deelnemers uit 125 lokale geloofsgemeenschappen. De thema's lieten de verandering in jouw focus zien van opstand, strijd en verzet naar vitaliseren, heropbouw en inspiratie.

Dat was ook het thema van onze laatste bijeenkomst, afgelopen zaterdag over "De kerk van de toekomst", met als lichtend voorbeeld de 1^e Christengemeenten, die ook zonder kerkgebouw, zonder instituut, zonder dogma's en zonder dwingende regels, Jezus navolgden en diens blijde boodschap verkondigen.

Gerard, jij was van die bijeenkomst de initiatiefnemer, voorbereider en organisator. Twee weken geleden werd het duidelijk dat je er niet meer bij zou kunnen zijn. Annemiek Schrijver trok de parallel met Mozes die na alle voorbereiding uiteindelijk het beloofde land zelf niet meer mocht binnengaan. Je schreef ons vanaf je ziekbed de volgende afscheidswaarden:

"Zoals meerderen al weten, moet ik mij vandaag afmelden – wegens een ziekte die me niet lang meer te leven geeft.

Helaas! Wat was ik er weer, en met groot plezier, bij geweest.

Bezield Verband is mij bijzonder dierbaar geworden.

We hebben, samen met Ad als bezielende aanjager, de kring nog groter gemaakt en met zovelen uit het hele land, spannende en verrassende bijeenkomsten beleefd, elkaar op kritieke momenten kunnen bijstaan, soms met veel pijn de scherven van een wanbeleid opruimen, en vooral telkens weer kunnen zoeken naar bemoediging, inspiratie om door te gaan op een weg waarin we zo van harte willen blijven geloven.

Ik wil jullie bedanken voor de hartelijke verbondenheid, vertrouwen in elkaars kracht en vooral geloof in een vriendelijke, hartverwarmende kerk, de kerk van de toekomst."

We zijn nog even in stilte in gedachten en gebed bij je geweest. Aan het eind van de middag hebben we je namens alle aanwezigen een bericht gestuurd met o.a.:

"Je hebt ons in het verleden steeds geïnspireerd om vol vertrouwen en hoop door te gaan. We hebben daaraan gehoor gegeven! Je inspireert ons nog steeds en zal dat –hoe dan ook- in de toekomst blijven doen! Goede reis en vaar wel!

Enkele uren daarna heb je de laatste adem uitgeblazen.

Gerard, mijn strijdmakker. Je bent niet meer onder ons. Maar we gaan door. Wij hier beneden en jij daarboven. Zo dicht bij het vuur, zal je ongetwijfeld een tweede front openen, van waaruit je met je gevoel voor rechtvaardigheid en vechtlust, onweerstaanbaar zult blijven opkomen voor breekbare, kwetsbare mensen en lokale geloofsgemeenschappen in de knel.

Gerard bedankt, Gerard á Dieux

Marie-José, jij bent steeds heel betrokken geweest bij Bezield Verband en we weten hoeveel steun jij Gerard hebt gegeven. Wij wensen je heel veel sterkte toe, je kunt op ons gebed en onze steun rekenen.